

Наукові перспективи
Видавнича група

Bulletin of Science and Education

ВІСНИК науки та
ОСВІТИ
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 1(19) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 1(19) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 1(19) 2024

Kiev – 2024

ISSN 2786-6165 Online

УДК 001.32:1 /3/(477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1\(19\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1(19))

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 1(19) 2024. С. 1587

*Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея
докторів наук з державного управління» (Рішення від 31.01.2024, № 8/1-24)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України
10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та
археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та
педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від
23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології
(спеціальність - 035 філологія).*

*Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації
«Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея
докторів наук з державного управління»*

*Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також,
культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.*

*Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а,
також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходиться застосування тематика наукового журналу.*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC),
Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського
національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✦ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✦ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✦ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✦ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✦ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✦ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✦ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✦ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✦ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✦ Кошетар Ульяна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- ✦ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✦ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський державний педагогічний університет, постдокторант (м. Дніпро, Україна)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✦ Стратулат Наталія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ, Україна)
- ✦ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✦ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✦ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✦ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✦ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✦ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✦ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✦ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✦ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✦ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✦ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✦ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

- Hlavatska Yu.L.**
Personal self-identification peculiarities: biogram “Youth”(the case study of the literary biography by W. Isaacson “Steve Jobs: a biography”).....18
- Knyshevyytska L.V.**
Storytelling as an effective way of efl oral language proficiency testing.....32
- Marchenko T.A.**
Military terminology: some issues of american patent translation.....40
- Potapenko L.V., Chabak L.I.**
Development of the main components of intercultural competence in the process of professional foreign language training.....53
- Shpak L.R., Pasichnyk N.I., Shayner H.I., Podolyak Z.R.**
Cognitive translation of a poetically transformed conceptual figurative metaphors in Emily Dickinson’s verses.....67
- Sikaliuk A.I., Lytvyn S.V., Shevchenko Yu.V.**
Preconditions for appearance of computer lexicography.....79
- Алексеев А.Я., Висоцька Т.М.**
Словотвірна модель і когніція (на матеріалі французької мови).....90
- Байтерякова Н.Ю., Байтеряков О.З., Соломонова Н.Ю.**
Лінгвістичні та історико-географічні аспекти відображення скандинавської мовної картини світу в англomовному серіалі «The Vikings».....100
- Баркарь У.Я., Варга Н.І., Петріченко С.О.**
Когнітивні стратегії при перекладі технічних та наукових текстів: вплив на структуру перекладу.....114
- Бикова Т.В.**
Символіка смерті у романі Володимира Даниленка «Кохання у стилі бароко».....129

УДК 811.111'282

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1\(19\)-100-113](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1(19)-100-113)

Байтерякова Наталія Юрївна старший викладач кафедри германської філології, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, 69000, orcid.org/0000-0002-5334-0290

Байтеряков Олег Зуфарович кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та туризму, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, 69000, <https://orcid.org/0000-0002-7449-693X>

Соломонова Надія Юрївна випускниця філологічного факультету, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, 69000, <https://orcid.org/0009-0007-3325-0953>

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ СКАНДИНАВСЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В АНГЛОМОВНОМУ СЕРІАЛІ «THE VIKINGS»

Анотація. У статті проаналізовано особливості виявлення специфіки відображення скандинавської мовної картини світу засобами англійської мови в серіалі «The Vikings». Вдале відтворення національної мовної картини світу сприяє відображенню автентичної історично-емоційної атмосфери в історичних художніх кінострічках та є підґрунтям їх релевантного перекладу на інші мови. До основних засобів, за допомогою яких створюється мовна картина світу в серіалі, є фразеологізми, міфологеми, образно-метафоричні слова, конотативні слова та специфічна лексика.

Лінгвістичний аналіз англійськомовного серіалу «The Vikings» демонструє, що змістова сторона мови зосереджувалась на основних видах діяльності скандинавів, а саме: війні, мореплаванні, полюванні та землеробстві. Для контрастності у серіалі паралельно простежуються сюжетні лінії вікінгів та давніх англійців, що яскраво підкреслює вплив релігії та міфології на національну мовну картину світу норманів. Відтворення скандинавської мовної концептуалізації світу стилістичними засобами англійської мови в серіалі «The Vikings» можна розглядати у наступних концептуальних напрямках: 1) релігія та міфологія; 2) світосприйняття, розуміння життя та моралі; 3) спосіб життя, побут, державний устрій та основні види зайнятості.

Аналіз уривків з серіалу, що характеризують релігійно-міфологічний напрямок, свідчить, що релігія та міфологія вікінгів мала великий вплив на їх світобачення та на те, як вони ставились до життя. Міфологія скандинавів дуже цікава та легко впізнавана, а тому використання різноманітних міфологічних персонажів, імен та подій, які асоціюються саме з народами Скандинавії, є одним із засобів, що широко застосовується для створення скандинавської мовної картини світу у серіалі. Напрямок «світосприйняття, розуміння життя та моралі» у серіалі свідчить, що основною темою більшості уривків є фатальність вікінгів у сприйнятті життя: розуміючи те, що смерті не уникнути, вони намагались забезпечити собі життя після смерті.

Ключові слова: мовна картина світу, концептуальний напрямок, міфологеми, світосприйняття, серіал.

Baiteriakova Natalia Yuriivna Senior lecturer of German Philology Department, Bohdan Khmelnytsky Melitopol state pedagogical university, 59, Naukove mistechko, Zaporizhzhia, 69000, <https://orcid.org/0000-0002-5334-0290>

Baiteriakov Oleh Zufarovich PhD of Geographical Sciences, Associate Professor of the Department of Geography and Tourism, Bohdan Khmelnytsky Melitopol state pedagogical university, 59, Naukove mistechko, Zaporizhzhia, 69000, <https://orcid.org/0000-0002-7449-693X>

Solomonova Nadiya Yuriivna Philological Faculty graduate, Bohdan Khmelnytsky Melitopol state pedagogical university, 59, Naukove mistechko, Zaporizhzhia, 69000, <https://orcid.org/0009-0007-3325-0953>

LINGUISTIC AND HISTORICAL-GEOGRAPHICAL ASPECTS OF THE REFLECTION OF THE SCANDINAVIAN LANGUAGE WORLDVIEW IN THE ENGLISH TV SERIES "THE VIKINGS"

Abstract. The article analyzes the peculiarities of identifying the specifics of the reflection of the Scandinavian language worldview by means of the English language in the TV series "The Vikings". The successful reproduction of the national language worldview contributes to the reflection of the authentic historical and emotional atmosphere in historical feature films and is the basis for their relevant translation into other languages. The main tools used to create the language worldview in the series include phraseological units, mythologems, figurative and metaphorical words, connotative words and specific vocabulary.

The linguistic analysis of the English-language series "The Vikings" demonstrates that the content side of the language is focused on the main activities of the Scandinavians, namely: war, seafaring, hunting and farming. For contrast, the series traces the storylines of the Vikings and the ancient English in parallel, which clearly emphasizes the influence of religion and mythology on the national linguistic picture of the Norman world. The reproduction of the Scandinavian linguistic conceptualization of the world by stylistic means of the English language in the series "The Vikings" can be considered in the following conceptual directions: 1) religion and mythology; 2) worldview, conception of life and morality; 3) lifestyle, daily life, state system and basic types of employment.

The analysis of excerpts from the series, which characterize the religious-mythological direction, shows that the religion and mythology of the Vikings had a great influence on their worldview and life approach. Scandinavian mythology is immensely interesting and easily recognizable; therefore, the use of various mythological characters, names and events associated specifically with the peoples of Scandinavia is one of the tools widely employed to create the Scandinavian language worldview in the series. The direction of "worldview, conception of life and morality" in the series shows that the main theme of most passages is the fatality of the Vikings in their perception of life: realizing that death is unavoidable, they tried to provide afterlife.

Keywords: language worldview, conceptual direction, mythologems, world perception, series.

Постановка проблеми. Розуміння специфіки відображення національної мовної картини світу важливо для перекладу і дублювання історичних художніх кінофільмів. На підставі уявлення мовної картини світу можна створити необхідну емоційну атмосферу життя певного етносу у відповідний історичний період у художньому творі. У статті зроблено спробу виявлення специфіки відображення скандинавської мовної картини світу англійською мовою в серіалі «The Vikings». Це сприятиме кращому уявленню його змісту і особливостей специфічних мовних одиниць, а також допоможе розумінню відповідного перекладу та створенню автентичної історично-емоційної атмосфери під час перегляду серіалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання взаємозв'язку мови, пізнання та культури можна вважати відносно "молодим", адже вперше його почали розглядати лише у 18 столітті, а досліджувати – на початку 70-х років 20 століття. Основним теоретичним джерелом з цієї

теми стала праця В. Гумбольдта “Вибрані праці з мовознавства”. Він зазначав, що дух народу і внутрішня форма мови – це вираження індивідуального самобутнього світосприймання та наголошував на тому, що такі поняття як “мова”, “народ” і “культура” є нерозривними та не можуть існувати одне без одного.

Дослідженням різних аспектів мовної картини світу останнім часом займалися численні дослідники, наприклад, такі як А. Бікезіна [1], В.В. Жайворонок [2], І.А. Живіцька [3], І.М. Заремська [4], О.О. Пальчикова [5], А. Посохова [6], О.О. Селіванова [7], А.Я. Середницька [8], В.Д. Ужченко [9], А. Яремчук [10] та ін. На підставі зазначених праць можна виділити дві основні функції мовної картини світу: 1) інтерпретативна, тобто завдяки неї здійснюється бачення світу; 2) регулятивна, отже вона виступає універсальним орієнтиром людської життєдіяльності.

Розглядаючи мовну картину світу можна констатувати, що вона має такі ознаки [4]:

- специфічна кваліфікація певних предметних галузей;
- наявність імен-концептів;
- специфічна комбінаторика асоціативних ознак концептів;
- нерівномірна концептуалізація фрагментів дійсності, залежно від їх значущості для певного етносу;
- специфічна орієнтація предметних галузей на певну сферу спілкування.

Аналіз численних існуючих дефініцій дозволяє зазначити, що мовна картина світу – це система уявлень про світ, які проходячи крізь людське пізнання, стають ментальними конструкціями, віддзеркаленими на всіх рівнях мовної системи, і можуть бути передані іншим членам спільноти засобами національної мови [4].

Мовна картина світу є частиною загальнонаукової та підсистемою концептуальної картини світу. Вона вміщує ті її компоненти, які співвідносяться із мовними знаками, виступає посередником і формувальним чинником спеціальних картин світу. Це пов'язано зі здатністю людиною сприймати і розуміти світ, а отже і саму себе, завдяки мові, в якій зберігається загальнолюдський і національний досвід. Саме національний досвід визначає призму, через яку людина сприймає світ і, відповідно, формує мовну картину світу.

Будь-яка мовна картина світу створюється різними способами, найвиразнішими з яких є фразеологізми, міфологеми, образно-метафоричні слова, конотативні слова та інші. Найбільше уваги дослідники приділяють специфічній лексиці (слова, до яких важко знайти аналоги в інших мовах) та фразеології.

Мета статті полягає у виявленні специфіки відображення скандинавської мовної картини світу англійською мовою в серіалі «The Vikings» як підґрунтя для створення автентичної історично-емоційної атмосфери серіалу та його дублювання на інші мови.

Виклад основного матеріалу. Джерелами для уявлення скандинавської мовної картини світу можуть бути не лише наукові праці, але й художні кінострічки. За їх допомогою сучасна молодь може у захоплюючій, не нав'язливої формі зрозуміти багато історичних, філософських, ментальних та інших аспектів життя відповідних народів, в тому числі й особливості їх мовної картини світу. Прикладом таких кінострічок може бути канадсько-ірландський серіал «The Vikings». Цей серіал було створено Майклом Хьорстом. Перший сезон вийшов у 2013 р. Всього у період з 2013 по 2020 рр. було знято шість сезонів серіалу.

Серіал «The Vikings» не можна вважати повністю історичним, він побудований на вільній інтерпретації скандинавських саг. Тут багато вимислених героїв і персонажів, у деяких випадках не співпадають дати та послідовність подій, але, головне, що автори намагались передати історичну та ментальну атмосферу, що панувала у вікінгів. Події, що подані у серіалі, розгортаються наприкінці 8 та початку 9 століть, під час набігів вікінгів на англосаксонську Британію. Головним героєм серіалу є скандинавський конунг Рагнар Лодброк, його сини та друзі.

Лінгвістичний аналіз англійської мови серіалу «The Vikings» дозволяє визначити, що змістова сторона мови зосереджувалась, в більшості випадків, саме на основних видах діяльності скандинавів, а саме: війні, мореплаванні, полюванні та землеробстві. Особливо це стає помітно при порівнянні з розумінням світу та вибором певних лексичних одиниць представниками англійської нації. Також, паралельність сюжетних ліній вікінгів та англійців, підкреслює вплив релігії та міфології на національну мовну картину світу.

На формування скандинавської картини світу значний вплив здійснили географічні чинники, які, у свою чергу, вплинули на спосіб життя скандинавських народів та, відповідно, на їх розуміння світу, що найкраще простежується в їх міфології. Взагалі, у міфології, як у дзеркалі, відображаються характер народу, цінності та антицинності. Скандинавська міфологія, якщо порівнювати її з іншими європейськими, є більш жорсткою. Проживання вікінгів у суворих природних умовах, постійна необхідність боротись за виживання сприяла тому, що їх фантазія легко населяла оточуюче середовище ворожими силами.

Відтворення скандинавської мовної концептуалізації світу стилістичними засобами англійської мови в серіалі «The Vikings» можна розглядати у наступних концептуальних напрямках:

- релігія та міфологія;
- світосприйняття, розуміння життя та моралі;
- спосіб життя, побут, державний устрій та основні види зайнятості.

Стосовно відображення у серіалі концептуального напрямку «*Релігія та міфологія*», слід зазначити, що поміж усіх європейських народів, скандинави найдовше залишались язичниками. Їх релігія була дуже тісно пов'язана з міфологією, яка виникла через те, що тогочасні люди, не маючи достатніх знань, намагались як могли пояснити явища, що відбувались навколо них. Язичництво як релігія дуже відрізнялось від християнства хоча б тим, що пантеон богів вікінгів складався з великої кількості божеств [11]. Саме тому у серіалі нормани ніколи не звертаються до вищих сил як *God*, вони використовують або множинну форму *gods*, або ім'я саме того бога, до якого звертаються. Наприклад:

"I swear to the gods and everything that is sacred"

Говорячи про релігію вікінгів важливо пам'ятати, що ми говоримо про 8-11 століття. У ті часи люди ще не мали достатніх знань, щоб пояснити усе, що відбувалось навколо них, а тому намагались робити це доступними їм способами. Нормани наділяли усе непояснюване магічними властивостями чи силами. Вони вважали, що за все відповідають саме боги, які живуть в іншому світі та спостерігають за ними. Наприклад:

"Your deformity means that the gods favor you especially. Because that's the true sign."

Центром життя вікінгів був відокремлений сільський двір, а тому і весь їх Всесвіт моделювався у вигляді системи садиб. Таким чином люди жили у Мідгарді (Midgard), що перекладався як «серединна земля», а боги – у Асгарді (Asgard) – «Огорожа асів». Нормани вірили в те, що боги за ними спостерігали та інколи навіть допомагали. Верховний бог Один, бог війни та мистецтва, відповідно до вірувань, мав двох воронів, які й були «вухами» та «очима» всеотця [11; 12]. У серіалі це подається наступним чином:

"I always fear that thought may fail to wing his way home. But my fear for memory is greater".

Нормани ніколи не ідеалізували свої вищі сили, адже вони вірили, що боги дуже схожі на людей. Доказом цьому може слугувати той факт, що, у порівнянні з християнством, де Бог є безсмертним, скандинавський пантеон богів неодмінно загине під час великої битви Рагнарек, для того щоб почався новий виток життя, адже життя в їх уявленні – циклічне [13]. Відображенням цього є уривок з серіалу:

“For war is coming and it will be like Ragnarok. Ivar will be like the wolf Fenrir, and flames will dance in his eyes. And he will try to tear the sky apart!”

Напочатку речення *“For war is coming and it will be like Ragnarok.”* Війна порівнюється з Рагнареком. Це може означати, що війна буде неминучою, як і сам Рагнарек (перекладається і як “загибель”, і як “доля богів”), а також трагічний характер цієї війни. Цей “кінець світу” можна охарактеризувати як своєрідний “фазовий перехід” від однієї цивілізаційної стадії до іншої. Світу судилось загинути не тому що боги порушують власні клятви, а лише тому що така доля. Рагнарек – кінець світу, в якому гинуть боги, люди і все живе [13].

“Ivar will be like the wolf Fenrir, and flames will dance in his eyes. And he will try to tear the sky apart!” говорить про те, що Айвар буде як живе чудовисько-вовк Фенрір, який під час “загибелі богів” звільниться з свого ув’язнення та проковтне Одіна. Тобто таке порівняння наводить на думку, що дії Айвара будуть мати дуже трагічні наслідки, але якщо цьому судилось статись, то так і буде.

У серіалі зображуються дві сюжетні лінії: вікінги-язичники та англійці-християни. Як відомо з історії, у той час, коли скандинави почали свої набіги, на території сучасної Англії вже було запроваджено християнство. Наявність двох сюжетних ліній, які є досить контрастними та протилежними одна одній, допомагає краще зрозуміти особливості язичництва в уявленні вікінгів, що досягається саме цим протиставленням цих двох культур і народів. Підтвердженням цього може бути наступний уривок з серіалу:

‘You call me a heathen, but to me, I’m godly. I live by the gods. – There is only one god! – But I have seen other gods. I have seen Odin, the All-Father, with my own eyes. – They are the devil’s work. He conjures up demons and fallen angels to beguile us and lead us into evil. – What is evil, hmm? – The slaughter of the innocent. – You slaughter when it suits you. – He who chooses to be heathen is not innocent! But I could show you the ways of god. I could bring you to salvation and eternal life. – Do you know who I am? – Of course. You are Ivar, son of Ragnar Lothbrok. And many there are who fear you.’

Християни-англійці часто звертались до норманів як “язичники”. Синонім слова *heathen* в англійській мові це *uncivilized*, тобто вони вважали їх менш розвинутою нацією через їх вірування: *– You call me a heathen, but to me, I’m godly. I live by the gods. – There is only one god!”*

Король Едгар після введення християнства в Англії в якості єдиної офіційної релігії видав наказ проте, що кожен священник повинен ретельно

проповідувати християнство, повністю викоринювати язичництво, забороняти здійснення обрядів і поклоніння ідолам тощо. Перегорнувши цю сторінку в своїй історії, Англія стала християнською державою. Через це вони вважали, що вікінги були безбожними варварами, але назвати їх безбожними було б неправильним, адже вони мали своїх богів яким вони служили – *“...tome, I'm godly. I live by the gods”*. *“– But I have seen other gods. I have seen Odin, the All-Father, with my own eyes. – They are the devil's work. He conjures up demons and fallen angels to beguile us and lead us into evil.”* – тут чітко промальовується контраст між християнськими і язичницькими уявленнями, адже для християн Бог – це неосяжний дух, а для язичників – боги схожі на людей та іноді навіть з'являються серед них. Що стосується моральності обох сторін, то не дивлячись на релігії, вони обидва шли на масові вбивства задля високої мети: *“– What is evil, hmm? – The slaughter of the innocent. – You slaughter when it suits you. – He who chooses to be heathen is not innocent!”* – але вікінги цього й не заперечували.

На підставі наведених уривків з серіалу, можна зробити наступний висновок: релігія та міфологія вікінгів мала великий вплив на їх світобачення та на те, як вони ставились до життя. Міфологія скандинавів дуже цікава та легко впізнавана, а тому використання різноманітних міфологічних персонажів, імен та подій, які асоціюються саме з народами Скандинавії, є одним із засобів, що широко застосовується для створення скандинавської мовної картини світу у англomовному серіалі.

Доволі багато уваги у серіалі «The Vikings» приділено такому концептуальному напрямку як **«Світосприйняття, розуміння життя та моралі»**. Роздивляючись цей напрямок слід зазначити, що вікінги були фаталістами, але не варто плутати це з пасивністю. Вони вірили в те, що у кожного є своє призначення, яке для них обрали боги. Світ, в якому жили стародавні скандинави, не передбачав прагнення до будь-якої високої мети, адже якщо людей і створили боги, то зробили вони це виключно заради своєї власної вигоди: щоб було кому приносити їм жертви, а тому якщо людське життя в їхньому світі могло й мати якийсь сенс, то лише той, яким наділить його сама людина, зробивши щось, за що її будуть пам'ятати [13].

“My fate is too urgent”

Вікінги, як і більшість народів того часу, вірили у неминучість долі, яку вирішували боги та такі істоти як “норни”. Відповідно до легенд, норни – це богині долі, які живуть під корінням Ігдрасілля (“Світове дерево”) та визначають долю людини при її народженні. Але не лише норни визначали долю людини. Один мав богинь-помічниць,

валькірій, які також мали великий вплив на життя людини – саме вони вирішували, хто з загиблих у битві потрапить у Вальгаллу, а хто – в Хель [11]. Таким чином, речення *“My fate is too urgent”* демонструє сприйняття вікінгами часу та долі: життя може завершитись дуже швидко, особливо з таким стилем життя як у вікінгів, а тому треба встигнути досягти таких висот, щоб про тебе говорили після смерті, та щоб валькірії забрали до Вальгалли.

“–You are sure? I don’t understand why you want to split with me. We’re brothers. We belong together.”

Братські стосунки у житті скандинавів мали велике значення. Братами могли бути не лише сини одного батька, а й юнаки, які вирости разом, або воїни, які довели у битвах, що на них можна покластись та їм можна довіряти. Вони часто здійснювали обряд побратимства та називались побратимами. Побратими давали клятву вірності навек. Вони обіцяли один одному завжди прийти на допомогу і захистити названого брата в бою і мирному житті. Після закінчення ратної праці, вони завжди намагалися жити по сусідству, всіляко допомагаючи один одному. Наприклад, у наступному уривку з серіалу відчувається здивування:

“I don’t understand why you want to split with me. We’re brothers. We belong together.”

Зазначене здивування можна дуже легко пояснити, тим, що для того часу у скандинавів покинути брата чи побратима було дуже не типовим вчинком, адже вони дали обіцянку захищати один одного, ніколи не сваритися і не піддаватися на підбурювання оточуючих, а це означає також ніколи не покидати одне одного.

Великого значення нормани надавали такому поняттю як «вдача». Воно могло як позитивно, так і негативно впливати на їх долі. Про це дуже часто говориться у сагах, а також наголошується у серіалі.

“Good luck! Safe return! Gods be with you!”, *“How lucky we are the gods gave us this opportunity.”*

Жорстоку силу вікінгі застосовували не лише на території інших країн, але і на своїй батьківщині. Помсти та кроваві розбірки були дуже типовими для людей тієї епохи, до того ж, ці помсти могли бути дуже витонченими. Одним із життєвих правил норманів було: сила проти сили, удар за удар. У суспільстві вікінгів індивідуальна помста ставала родинною, а тому могла тривати протягом декількох століть. Про це говорить такий уривок з серіалу:

“I want revenge because she killed my beautiful mother.”, *“She killed my mother. Of course, I’m going to kill her.”*

Звичайним явищем в ті часи була кривава помста. Дуже часто вбивали самого вбивцю чи його найшановнішого родича, адже кров могла змити

лише кров. Якщо тогочасний скандинав не помстився за вбитого, то його чекала вічна ганьба. Існувало також правило, що сини не могли зібрати “поминки” доки вони не помстились за батька [13].

Ніхто з вікінгів не був впевнений в тому, що вони повернуться живими додому, але вони завжди обирали пригоди, а не спокійне життя, адже найважливішим було залишити після себе пам'ять, щось, про що будуть співати скальди та про що будуть розповідати у сагах. Траплялось іноді так, що звістка про смерть була не настільки сумною, як звістка про те, що вікінг піддався боязкості та не прийняв свою долю як справжній чоловік.

“Bjorn Ironside behaved himself throughout with great honor and courage.”

Людина, яка розуміла, що від долі нікуди не подітись, приймала таку картину світу, усвідомлювала, що, йдучи на ризик, мало що втрачає. Смерть приходить до кожного, а все, що залишається від людини – це слава, яка набагато важливіша за життя. Коли вікінг вмирав за свого пана і товаришів, він робив це не тому, що хотів потрапити у Вальгаллу, а щоб захистити свою честь від найменших підозр у боягузстві. Краще було проявляти хоробрість і здобути славу, багатство і почесні далекими небезпечними походами і подвигами на полі брані. Тоді можна було померти спокійно, знаючи, що і в наступних поколіннях скальди (придворні поети) співатимуть тобі хвалу за бенкетним столом: ось єдине безсумнівне посмертне життя, на яке варто було сподіватися [14]. Тобто, *“Bjorn Ironside behaved himself throughout with great honor and courage”* відіграє роль певного заспокоєння, що навіть якщо він і загинув, то пам'ять про нього буде жити вічно, адже він не був боягузом.

“I want to be the most famous man who ever lived. – Even greater than father? – Much greater than father. In time, the name of Ragnar Lothbrok will fade and be forgotten, no one will ever forget Ivar the Boneless.”

В епоху, коли людська індивідуальність не була сконцентрована на самій собі, вона шукала оцінку своєї власної суті та своєї поведінки перш за все в навколишньому середовищі, звідси й уявлення про прояви богів у природних явищах, як реакція на деякі дії, та в судженнях інших людей. Тиск громадської думки на індивіда був колосальним [13]. Саме він і визначав в першу чергу його вчинки. Отже, *“I want to be the most famous man who ever lived.”*, *“...no one will ever forget Ivar the Boneless.”* Показують, що про вирок людей про посмертну славу та репутацію потрібно було піклуватись більше, ніж про збереження життя. Той, хто здатний затвердити власну гідність в очах суспільства, перемагає смерть, і слава про нього збережеться в пам'яті людей.

Аналізуючи напрямок «світосприйняття, розуміння життя та моралі» у серіалі «The Vikings» можна побачити наступну тенденцію: основною темою більшості уривків є саме фатальність вікінгів у сприйнятті життя. Тобто розуміючи те, що смерті не уникнути, вони намагались забезпечити собі життя після смерті: у Асгарді серед кращих воїнів, чи у пам'яті та славі, що буде жити вічно. Використання сценаристами цієї особливості світосприйняття вікінгів зіграло важливу роль у відтворенні скандинавської мовної картини у англomовному серіалі.

На формування скандинавської мовної картини світу впливали різні боки менталітету вікінгів. Навіть такі як почуття гумору. Тут цікаво зазначити, що на підставі гумористично-саркастичних проявів мисленої діяльності або завдяки спритності розуму вікінгі могли створювати не лише певні фразеологізми, але й надавати назви географічним об'єктам. Прикладом впливу сарказму вікінгів на формування топонімів є назва острова Гренландія. Якщо прослідкувати географічно-історичні умови його відкриття, то стає зрозумілою етимологія цієї назви. Англійський варіант назви острова *Greenland* є перекладом давньоскандинавського варіанту, що означає «Зелена земля». Однак тут прослідковується певне протиріччя між суворим ландшафтом острова, більша частина якого вкрита льодовиком, та назвою, що натякає на сприятливі природні умови. Деякі дослідники намагаються пояснити це більш теплим кліматом землі у 10 столітті, коли було відкрито острів і, відповідно, наявністю тут пишної зеленої рослинності. Але острів було відкрито вікінгами з острова Ісландія, який знаходиться у більш сприятливих географічних умовах. Тому дивно уявити, що вони на відміну від Ісландії назвали більш суворий острів Зеленою землею.

Багато дослідників зазначають іншу версію походження назви *Greenland*. Вони звертають увагу саме на географічно-історичні умови відкриття і на наявність у вікінгів своєрідного почуття гумору. Гренландію у 982 р. відкрили вікінгі, які вирушили у подорож з о. Ісландія на чолі з Еріком Рауді (Рудим). Але Ерік здійснив цю подорож не за власним бажанням. Він був вигнаний з Ісландії за те, що у сутичці вбив сусіда і за законами острова мусив покинути його на три роки. Саме тому він зі своїм родом спрямував свої дракари на захід, де за чутками була якась земля і відкрив суворий острів *Greenland*. Але зеленим він назвав його тому, що був ображений, що його вигнали з Ісландії, тому він вирішив дати таку назву, щоб йому позаздрили. Слід зазначити, що сарказм Еріка спрацював, згодом чимало вікінгів переселились з Ісландії до Гренландії. До речі, про це йдеться у давньоскандинавській «Сага про ісландців», де

ззначається, що «Влітку Ерік поїхав, щоб оселитися в країні, яку він знайшов, і назвав її Гренландією, оскільки, за його словами, це приверне людей, якби вона матиме гарну назву» [15].

Прикладом впливу спритності розуму вікінгів на формування топонімів може бути така суперечна назва острова Ісландія. Англomовний варіант *Iceland* (Льодова земля) вважається перекладом скандинавського варіанту назви острова IX ст. Але чому острів, який не вкритий льодовиком має назву льодової землі. Деякі дослідники відштовхуються від припущення, що тоді біля острова міг бути айсберг або тоді випало багато снігу. Інші фахівці пояснюють назву острова на підставі хитрощів вікінгів. Нібито вони вважали, що така сувора назва відштовхне розбійників поки основна частина вікінгів сама здійснює загарбницькі подорожі. Тобто за допомогою назви вони намагались убезпечити свій острів [16].

Можемо побачити, що при формуванні певної частини мовної картини світу вікінгі вдавались до хитрощів, щоб створити потрібне уявлення про певні території.

Висновки. Для розуміння сутності і здійснення якісного перекладу та дублювання популярного англomовного серіалу “The Vikings” доцільне уявлення і виявлення способів відтворення скандинавської мовної картини світу. В більшості випадків, для відтворення скандинавської мовної картини світу у сценарії було використано багато міфологічних, релігійних відсилок, адже міфологія, релігія та народ дуже тісно взаємопов'язані, а їх взаємозв'язок знаходить своє відображення в мові. У серіалі дуже часто зустрічаються міфологеми, причиною чому є яскравість скандинавської міфології. Серед інших засобів можна виокремити також використання мовних одиниць на позначення їх способу життя як основи, тобто, усі судження та дії відбуваються в силу їх способу та сприйняття життя. У серіалі також простежується часте звертання до основних видів діяльності вікінгів, що допомагає зрозуміти певні мовні одиниці. Оскільки серіал має ознаки історичного, у ньому присутні історизми, які належать до однієї з груп національно-специфічної лексики, а саме “означення специфічних реалій, безеквівалентна чи повністю еквівалентна лексика”, що також є важливим елементом мовної картини світу будь-якого народу.

Література:

1. Бікезіна А. Мовна картина світу: лінгвістично-історіографічний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 48, том 1, 2022. С. 149-156.
2. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика : нариси. К. : Довіра, 2007. 263 с.

3. Живіцька І.А. Мовна картина світу як відображення реальності. *Філологічні студії*, 2010, № 4, с. 20–25.
4. Заремська І.М. Мовна картина світу як об'єкт лінгвістичних досліджень. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови. 2011. Вип. 7. С. 396-402.
5. Пальчикова О.О. Мовна картина світу в англійській та українській фразеології. *Вісник Маріупольського державного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. Вип. 16, 2017. С. 110-114.
6. Посохова А. Когнітивно-семантичні аспекти інтерпретації концептуальної і мовної картин світу (на матеріалі роману А. Хейлі «Airport»). *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка*. Серія «Філологічні науки». Мовознавство, 2018. Вип. 9. С. 160-163.
7. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2006. 716 с.
8. Середницька А. Я. Відмінності між мовною і концептуальною картинами світу з погляду сучасного мовознавства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Філологія, 2016. Вип. 21(1). С. 69–72.
9. Ужченко В.Д. Актуальні питання розвитку української мови : [посібник для магістрантів]. Луганськ : Альма-матер, 2005. 146 с.
10. Яремчук А. Мовна картина світу – концептуальна картина світу – художня картина світу: параметричні ознаки й характер співвідношення. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. Познань, 2020. Вип. 8 (1). С. 69-76.
11. Гейман Н. Скандинавська міфологія. К. : КМ-Букс, 2017. 256 с.
12. Vikings. *World History Encyclopedia*. URL: <https://www.worldhistory.org/Vikings/>
13. Heywood J. Northmen: The Viking Saga, AD 793-1241. Thomas Dunne Books, 2016. 400 p.
14. Молодша Едда. URL: <https://publisher.in.ua/wp-content/uploads/2023/12/Storinky-z-Snorra-Edda.pdf>
15. Evans A. Is Iceland Really Green and Greenland Really Icy? *National Geographic*. Published June 30, 2016. URL: <https://www.nationalgeographic.com/science/article/iceland-greenland-name-swap>
16. Байтерякова Н.Ю., Байтеряков О.З. Етимологічні та історичні аспекти деяких англійських топонімів, як основа для їх перекладу. *Current methods of improving outdated technologies and methods*. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (08-10 січня 2024 р.). Більбао (Іспанія), 2024. С. 361-363.

References:

1. Bikezina, A. (2022). Movna kartyna svitu: lnhvoistoriohrafichnyi aspect [Linguistic picture of the world: linguistic-historiographical aspect]. *Aktualni pyttannia humanitarnykh nauk - Current issues of humanitarian sciences*, 48, tom 1, 149-156 [in Ukrainian].
2. Zhaivoronok, V.V. (2007). *Ukrainska etnolinhvistyka : narysy [Ukrainian ethnolinguistics: essays]*. Kyiv : Dovira [in Ukrainian].
3. Zhyvitska, I.A. (2010). Movna kartyna svitu yak vidobrazhennia realnosti [Language picture of the world as a reflection of reality]. *Filolohichni studii - Philological studies*, 4, 20–25 [in Ukrainian].
4. Zaremska I.M. (2011). Movna kartyna svitu yak obiekt lnhvistychnykh doslidzhen [The linguistic picture of the world as an object of linguistic research]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho univertsytetu imeni M.P. Drahomanova, Serii 10 : Problemy hramatyky i leksykolohii ukrainskoi movy. Vyp. 7 - Scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Drahomanova, 10: Problems of grammar and lexicology of the Ukrainian language*, 7, 396-402. [in Ukrainian].

5. Palchykova, O.O. (2017). Movna kartyna svitu v anhliiskii ta ukrainskii frazeolohii [Linguistic picture of the world in English and Ukrainian phraseology]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Filolohiia - Bulletin of the Mariupol State Humanitarian University. Ser.: Philology, 16*, 110-114 [in Ukrainian].

6. Posokhova, A. (2018). Kohnityvno-semantychni aspekty interpretatsii kontseptualnoi i movnoi kartyn svitu (na materialy romanu A. Kheili «Airport») [Cognitive-semantic aspects of the interpretation of conceptual and linguistic pictures of the world (based on A. Haley's novel "Airport")]. *Naukovyi visnyk DDPU imeni I. Franka. Seriiia «Filolohichni nauky». Movoznavstvo - Scientific bulletin of I. Franko DDPU. Series "Philological Sciences". Linguistics, 9*, 160-163 [in Ukrainian].

7. Selivanova, O. (2006). *Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia [Modern linguistics: a terminological encyclopedia]*. Poltava: Dovkillia [in Ukrainian].

8. Serednytska, A. Ya. (2016). Vidminnosti mizh movnoiu i kontseptualnoiu kartynamy svitu z pohliadu suchasnoho movoznavstva [Differences between linguistic and conceptual pictures of the world from the point of view of modern linguistics]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia: Filolohiia - Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology. 21(1)*, 69–72 [in Ukrainian].

9. Uzhchenko, V.D. (2005). *Aktualni pytannia rozvytku ukrainskoi movy: posibnyk dlia mahistrantiv [Current issues of the development of the Ukrainian language: manual for master's students]*. Luhansk : Alma-mater [in Ukrainian].

10. Yaremchuk, A. (2020). Movna kartyna svitu – kontseptualna kartyna svitu – khudozhnia kartyna svitu: parametrychni oznaky y kharakter spivvidnoshennia [Linguistic picture of the world – conceptual picture of the world – artistic picture of the world: parametric features and nature of the relationship]. *Studia Ukrainica Posnaniensia, 8(1)*. Poznan, 69-76 [in Ukrainian].

11. Heiman, N. (2017). *Skandynavska mifolohiia [Scandinavian mythology]*. Kyiv. : KM-Buks [in Ukrainian].

12. Vikings. *World History Encyclopedia*. Retrieved from <https://www.worldhistory.org/Vikings/> [in English].

13. Heywood, J. (2016). *Northmen: The Viking Saga, AD 793-1241*. Thomas Dunne Books [in English].

14. *Molodsha Edda [Younger Edda]*. Retrieved from <https://publisher.in.ua/wp-content/uploads/2023/12/Storinky-z-Snorra-Edda.pdf> [in Ukrainian].

15. Evans A. Is Iceland Really Green and Greenland Really Icy? *National Geographic*. Published June 30, 2016. URL: <https://www.nationalgeographic.com/science/article/iceland-greenland-name-swap> [in English].

16. Baiteriakova, N.Iu. & Baiteriakov, O.Z. (2024). Etymolohichni ta istorychni aspekty deiakykh anhlovnykh toponimiv, yak osnova dlia yikh perekladu [Etymological and historical aspects of some English toponyms as a basis for their translation]. *Current methods of improving outdated technologies and methods: Materials of the 1st International Scientific and Practical Conference*, (pp. 361-363). Bilbao (Spain) [in Ukrainian].

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія
«Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 1(19) 2024

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:
Громадська наукова організація
«Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р.,
Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.